

Nemci domala izgubili Kavkaz-Finska dela korake za mir?

PRI BEGU OD TAMKAJ ZNAJO DOŽIVETI "DUNKIRK"

Nemci pričeli umikati čete preko Kerča na Krim. — Ozemlje, ki ga imajo na Kavkazu, se čimdalje bolj oži. — Na severu prekoračili Rusi črto, kjer se je začela lanska ofenziva.

Moskva, Rusija. — Na malem odseku kavkaške pokrajine, kolikor je imajo še zase, se Nemci ne bore več toliko v srhu, da bi obdržali to ozemlje, marveč predvsem, da bi si pridobili časa za umik iz pasti, v katero jih je ujela hitra in silna ruska ofenziva. Prodiranje Rusov pa tako nevržno napreduje, da bo Nemcem popolni umik skoraj nemogoč in jih čaka tako preizkušnja, kakor so jo doživeli Angleži pri Dunkirku v Belgiji leta 1940.

Ker Nemci vidijo, da jim mimo mesta Rostova pobeg ne bo več mogoč, kajti tam se je prehodni pas tako zožil, da padec mesta samega ne more biti več daleč so začeli kati svoje čete preko preliva Kerč, ki loči Kavkaz od Krima, toda tudi tukaj jih uspešno ovirajo ruski aeroplani.

Podobne uspehe dosegajo Rusi tudi na severnem odseku fronte, kjer se vodi točasná ofenziva. Tako so na pr. severno od mesta Kurska prebili nemško fronto, kjer so se Nemci ustalili tekoma lanske zime, in je morala biti torej izredno močno utrjena. To je tudi prva točka, kjer so Rusi prekoračili črto, s katere so pričeli Nemci svojo ofenzivo v lanskem poletju.

Nekoliko bolj južno se čimdalje bolj bliža resna nevarnost mestu Harkovu, kjer imajo Nemci važno središče za razpošiljanje zaloga na fronto, in ki je prestolnica Ukrajine. Rusko prodiranje ogroža, da bo mesto stisnilo od dveh strani.

S svojo ofenzivo so Rusi že toliko napredovali, da se je fronta premaknila od svoječasno tako ogroženega Stalina grada že 300 milj daleč proti zapadu.

ZOPET DAVKI: KAJ STORITI Z DOHODKI IZ 1942?

Washington, D. C. — Predlog, ki ga je stavilo pred par dnevi zakladniško tajništvo, po katerem se naj bi davki za letošnje leto odtegovali sproti od zaslužkov, toda davki za 1942. pa se naj bi pobrali enkrat prihodnje leto, ali pa še pozneje, je zadel na kritiko.

Skoraj popolna edinstvo vlada v tem, da se naj uvede sistem pobiranja davka sproti, toda pri tem prihaja eno leto navzkriž. Po sedanjem sistemu se davki, kakor znano, plačujejo za preteklo leto, in sicer cela svota skupno, ali pa na štiri obroke. Ako se zdaj uvede sistem sprotnega plačevanja, bi se na ta način težko

ZA PREUREDITEV DENARJA

Izdelujejo se načrti za svetovni denarni sistem.

Washington, D. C. — Iz zakladniškega tajništva se je izvedelo, da Amerika in Anglija izdelujeta načrte, po katerih bi se svetovni denarni sistem preuredil na nov način ter postavil pod tako kontrolo, da bi se vse dežele povezane med seboj in bi se torej denarna vrednost ne mogla brez nadzorstva izpreminjati. V zvezi s tem bi se lahko postavila pod enako kontrolo tudi cene in življenjski stroški.

KONGRES SKUŠA OMEJITI VLADNE AKTIVNOSTI

Washington, D. C. — Poslanski odbor za pravila je zadnje sredo odobril in predložil celokupni zbornici resolucijo, po kateri se imajo aktivnosti raznih vladnih agencij postaviti pod kontrolo kongresa. Poslanec Smith, iz Va., ki je resolucijo predložil, se je izrazil, da je nje namen, paziti na to, da te agencije ne prekoračijo meje svojega delokroga in ne izdajajo takih odredb, določb in ukazov, do kakršnih niso upravičene, ali, kakor je dejal, da se uradnikom agencij prepriči, "krasti oblasti kongresu." V to svrhu se ima ustanoviti posebna kongresna komisija, ki bo preiskovala slučaje, kjer gredo ti uradniki preko oblasti, ki jim jo je dal kongres, ali kjer kršijo z ukazi ustavne pravice državljanov, ali nalagajo kazni, ne, da bi dali obtožencu priliko,

NAVODILA GLEDE DOHOD. DAVKA

V kongresu se točasno dosti razpravlja o tem, da se ima zakon glede dohodniških davkov preduriti. Bržkone se bo to tudi zgodilo, toda neglede na to, kaj bo kongres novega ukrenil in izpremenil, mora vsakdo izpolniti svojo davčno tiskovino in jo poslati davčnemu uradu do 15. marca s prvim četrtletnim obrokom davkov na dohodke v 1942 vred. To zakladniško tajništvo posebej povdarja. — Kakor je bilo že včeraj omenjeno, ima pri računanju davkov samska oseba pravico, da odtegne kot davka prosto \$500, oženjena oseba, ali taka, ki mora za koga skrbeti, pa \$1.200. Tisti, ki se poročil tekom lanskega leta, je za čas, kar je bil poročen, upravičen odtegniti del od \$1.200, kolikor pač pride za tiste mesece, a za čas, kar je bil samec, pa le del od \$500. Povrhu tega ima vsakdo pravico, odtegniti za vsakega otroka pod 18. letom in za vsako odvisno osebo po \$350; če je bil otrok rojen tekom leta, se sme odtegniti le sorazmerni del.

REGISTRACIJA MORDA DAN KASNEJE

Chicago, Ill. — Začetek registracije za knjižico št. 2 se utegne odložiti od 22. februarja na prihodnji dan. Vzrok za to je, da ne bodo te knjižice ležale čez nedeljo v nezavarovanih šolskih poslopjih.

ILLINOIS IZVRŠI PREISKAVO GLEDE OLJA

Springfield, Ill. — Državna zakonodaja je v sredo končno veljavno odobrila, da se uvede preiskava glede federalnih omejitev v uporabi kurilnega olja in, ali so take omejitve res potrebne.

da se zagovarja. Ta komisija ima glasom resolucije predložiti kongresu od časa do časa svoje ugotovitve.

TUDI RUMUNIJA SE BAJE PRIBLIŽUJE ZAVEZNICAM

O Finski se trdi, da zahteva od Nemčije živil, drugače, da bo prisiljena, skleniti separaten mir. — Rumunija baje poizveduje v Turčiji glede podobnih izgledeov.

KRATKE VESTI

Washington, D. C. — Unija premogarskih delavcev je v sredo objavila zahtevo, da se imajo od 1. aprila povisati plače za \$2 na dan za posameznega premogarja. Kakor se je Lewis izrazil, utegne to povzročiti povišanje cene premoga.

London, Anglija. — Zunanji minister Eden se je glede situacije v severni Afriki v sredo izrazil, da leži tamkaj prva odgovornost na Francozihih samih, Amerika in Anglija pa, da jim morate nuditi vso pomoč, ki je mogoča.

Washington, D. C. — Tukaj se je razdelo zadnje sredo, da se je pri konferenci v Casablanci razmotrivala možnost, da se skliče sestanek zastopnikov vseh zedinjenih narodov.

NOVA OMEJITEV GLEDE KAVE

Washington, D. C. — S prihodnjim ponedeljkom stopi v veljavo odredba urada za cene, izdana zadnje sredo, s katero se je še bolj znižala količina kave, ki se lahko dobi na karte. Dočim se je doslej dobil po en funt za osebo na vsakih pet tednov, bo v naprej moral zadostovati en funt za šest tednov. Tako bo veljal kupon št. 25 od prihodnjega ponedeljka opolnoči do 25. marca. Za restavrate, hotele, itd., se ni odredilo nobeno znižanje. Kakor se navaja, je bila nadaljnja omejitev potrebna zato, ker se je tekom januarja uvozilo nenavadno malo kave; tako je iz Brazilije sploh ni nič prišlo.

London, Anglija. — Tukaj so se v četrtek slišale govornice, ki pa uradno niso potrjene, da ste dve mali osiščni zavezniči, namreč Finska in Rumunija, pripravljeni, skleniti mir. Obe vesti prihajata preko Turčije.

Ena vest trdi, da je finski poslanik v Berlinu izročil nemški vladi noto, v kateri se povdarja, da bo Finska prisiljena k takemu koraku, ako ne bo Nemčija poslala tja nujno potrebnih živil za stradalajoče prebivalstvo. Značilno je tudi, da je nedavno posebna finska delegacija obiskala Švedsko ter je s tamkajšnjo vlado razpravljala o izgledeih, ki jih imajo skandinavske dežele. Kmalu po tem sestanku je Švedska odklonila priporočilo Nemčije, da naj odloži svoje nameravane velike vojaške vaje.

Glede Rumunije pa se trdi, da je tamkajšnji turški poslanik imel konferenco z Antonescujem, načelnikom rumunske vlade, in, da je takoj nato odpotoval domov. Sklepa se, da je odnesel s seboj priporočila za mir, ki jih naj bi turška vlada predložila zaveznicom.

PREPREČITI SKUŠAJO VPOKLIC OČETOV

Washington, D. C. — V kongresu se je stavil predlog, po katerem naj bi se preprečil načrt za brezobziren vpoklic družinskih očetov, kakor je bil pred par dnevi objavljen. Po tem predlogu se imajo v posameznih državah pobrati najprej vsi sposobni samci in oženjeni brez otrok.

VESTI O DOMOVINI

Nadaljevanje poročila o italijanski ofenzivi proti neoboroženim kmetom. Kdor je bolj mehke narave, naj raje ne bere tega poročila, ker je preveč žalostno. Izgleda, da bodo Italijani sploh vse pobili in požgali.

Iz kočevskega okraja (Podtalno poročilo iz Slovenije v izvornem besedilu)

Velika Dolina 4. avgusta. Italijani so ustrelili 10 ljudi, ker so našli pri njih orožje. Vse zatiranje, da jim je bilo orožje od partizanov podtaknjeno ni nič pomagalo.

Velike Lašče: Italijani so v občini Velike Lašče požgali vsa poslopja v Krvavi peči 26. posestnikom, v Sekiršču 5, v Centi 5 in v Osredku 7 posestnikom. Skupaj 43 hiš in 101 gospodarskih poslopij; 266 ljudi je brez strehe. V Dvorski vasi je bilo 19 posestnikom počgano vse, tudi cerkev je pogorela. V vasi Prilesje je bilo vse požgano 14 posestnikom. Vse to zato, ker so ljudje baje podpirali partizane. Vas Strmec je bila dvakrat obstreljevana iz topov iz Velikih Lašč. Mnogo hiš je porušenih.

Dobrepolje: Italijani so požgali Eruhanjo vas. S topovi so obstreljevali vas Kompolje, del vasi je pogorel. Italijani so ustrelili Slaka Janeza, partizanskega kurirja, odpeljali pa so Slonarja Frica, železničarja, ki je nosil partizanom tobak in vino ter žel. uradnika Petra iz postaje Dobrepolje.

Dne 3. avgusta so Italijani s treh strani obstreljevali vasi Veliki in Mali Videm. Pogorelo je mnogo hiš.

Mraka pri Ponikvi: V vasi so se parkrat pojavili partizani, zato so Italijani odpeljali 55 ljudi.

Rašica: V Kraški jami pri Rašici so Italijani ujeli 300 partizanov, baje jih je izdala neka ženska, ki je bila: prej z njimi.

Čušperk: Dne 3. avgusta je bil med Dobrepoljem in Čušperkom napaden osebni vlak. Eden Italijan in 1 železničar sta bila ubita, nekaj je bilo ranjenih. V gozdu nad Illovgoro so Italijani ujeli šolskega upravitelja iz Illove gore in so ga nato v Čušperku ustrelili.

Rob: Učitelj Brundelj, komandant partizanskega oddelka je šel javiti predajo svoje ga oddelka okrog 200 mož.

Ribnica: Dne 5. avgusta so Italijani odpeljali iz Ribnice 200 mož in fantov v Italijo. V Veliki gori se je predalo mnogo partizanov.

Karloviča: Dne 3. avgusta so Italijani na Karlovcu ujeli partizana učitelja Švajgerja, ki je dal obsoditi na smrt 40 ljudi. Odvedli so ga na Rob k italijanski komandi. Poslan je bil na višjo komando v Velike Lašče, kjer je bil brez zaslisanja ustreljen.

Travna gora: V začetku avgusta je Travna gora postala partizanski "Doberdob". Nekateri pravijo, da je bilo tam do 1.200 partizanov, pa da jih je komaj kakih 20 zbežalo. Italijani so namreč goro od vseh strani obkolili in jo

potem s topovi z avijoni bombardirali ter zažgali. Na Travnici gori je bilo tudi nekaj družin iz Sodražice, kamor so bile s silo odvedene.

Druge vlade v izgnanstvu sledo vzgledu Jugoslavije

London, 31. januarja (ONA) — Vse vlade v izgnanstvu nameravajo vključiti v svoje organizacije voditelje podtalnega odpora v Zasedenih ozemljih in so se odločile, izvesti to čimpreje.

Tako bodo vlade izkazale najvišjo čast neimenovanim patriotom, ki nadaljujejo domačo borbo za svobodo proti nacistični strahovladi; na ta način bo zajamčena kontinuiteta neodvisnih narodnih držav tudi pod jarmom nemških osvoviteljev.

Jugoslovanska vlada je prva imenovala generala Mihajloviča poveljnika neke jugoslovanske armade v notranjosti Jugoslavije, za svojo ga ministra vojske, mornarice in zrakoplovstva.

Grška vlada se je oprijela istega načela, ko je imenovala Panyatis Cannelopoulo-sa za podpredsednika vlade, takoj ko se je izkrcal iz ribniške barke, na kateri je pobegnil iz Grčije v Egipt. Zdaj se je grška vlada obvezala, da bo takoj demisionirala kakor hitro bo Grčija osvobodena in se bo vlada v izgnanstvu vrnila domov; tako bo odprla pot za sestavo nove vlade, v kateri bodo sodelovali predstavniki vseh skupin, ki so se doma borile proti sovražniku.

Druge balkanske vlade bodo najbrže sledile tem vzgledom.

Belgijska vlada je trdno odločena postopati prav tako kakor leta 1918, ko je bila vlada kralja Alberta izpremenjena še predno je bila Belgija osvobodena. Voditelje belgijskega domačega odpora v teku prve svetovne vojne, so takrat takoj sprejeli v vlado. Člani vlade so postale celo nekatere osebnosti, ki takrat niti niso bile izpuščene iz nemškega ujetništva.

Imena voditeljev podtalnega odpora na Norveškem, na Poljskem in v Čehoslovaški, še niso znana, toda jasno je, da se vsi pripravljajo na osvoboditev svojih dežel.

Namesčenje teh vodilnih osebnosti bo različnim vladam pomagalo preko nevarnosti, ki vedno obstoja v slučaju izgnanstva, da nastane prepad med vladajočo skupino in dejanskim položajem v domači deželi; tej nevarnosti se bo zdaj mogoče izogniti in obnoviti bo s tem tudi olajšana.

"Am. Slovenec" prinaša najnovejšo vesti dan za dnem. Čitajte ga!

Dokler so bila letališča v Tripolitani v rokah osiščne armade, so jih napadali britanski aeroplani in z bombami razrivali zemljo na njih. Ko pa so britanske čete zavzele ta letališča, so jih preuredile za svojo lastno uporabo in v to svrhu so morale najprej popraviti škodo, povzročeno od njih aeroplanov. Gornja slika jih kaže pri tem izravnavanju zemlje.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj,
nedeljkov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday
and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani
kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni me-
sec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v
tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira.
— Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

NE ZAVRZIMO UPANJA V
SLOVANSTVO!

Navedel sem sodbo Rusa o Rusiji, Rusa, ki dobro po-
zna, kako je zdaj v Rusiji, in kako so razne "ideologije" ba-
je se celo pri samem Stalinu šle rakom zvižgat. Kdor zna
med vrstami čitati, lahko razvidi iz te sodbe, da so sedanje
razmere le posledice preobrata, ki je bil sicer krvav, pa je
moral priti radi izpremenjenih ekonomskih razmer. Danes
niti Rusija ni več v času agrarizma, iz fevdalizma se je po-
polnoma izvila, in kapitalizem je postal le sredstvo za sploš-
nost, in prav to je tudi njegov namen.

Bojite se Rusije? Well, korajžo fantje, ampak mene je sa-
mega malo strah, ker vse še ni razčiščeno, in kako bi se Ru-
sija sukala, ako bi prišla še kam drugam, je negotovo. Ka-
ka sodba še ni noben dokaz, če bi pa res ljudje, recimo celo,
kak proletarijat kontroliral državo, ne država proletariata,
bi nikakor ne moglo biti slabo, dasi nebes svet nikoli ne bo
videl, kakor neki sanjajo.

Pravijo, da je ideja nacionalizma prešla. Hm? Narodi
niso, toraj niti nacionalizem ne more jenjati, odvisi pa vse
od tega, kako se ta nacionalizem pojmuje, in če se pravilno
pojmuje, in zopet izgleda, da je in kakor bi v Rusiji nastajalo
vsaj pravo in pravilno pojmovanje narodnosti.

Ali ni nekaj te robe prav doma, prav zdaj med nami
amerikanskimi Slovenci?

Kako so se togotili nad vsakim nacionalizem neki dru-
gače hudo mednarodni ali morda breznarodni krogi! Pri-
šla pa je sila nad slovenski narod, sila, ki je privedla narod
že blizu smrti, in še ti prej tako hudi krogi so krenili na pravo
pot, da mora narodu vsak pomagati, kadar preti narodu
smrt, ker smrt naroda je tudi njegova smrt, in v najhujši
sili noben samomorilec noče umreti. To je zdrava ideja na-
rodnosti ali nacionalizma, in ostane zdrava pri vseh kle-
vetvah nekih prenapetnežev, da so naprednjaki postali
podrepaniki klerikalizma, ker so se pri sili in nevarnosti za
narodno življenje vsedli za tako narodnostno delo skupaj k
isti mizi.

"Narodnost", pravo pojmovanje nacionalizma, vstaja
celo v Rusiji, in Rus sam pravi: "For the first time in Ru-
sia's history". Ali se vam pri tem ne vzbujajo neki upi?
Ali bi bile le sanje, le prismojarija, da bi rusko narodno
pojmovanje moglo preiti še na druge slovanske narodne
skupine, ker po zadnjih letih in do današnjih dni so te slo-
vanske skupine prav blizu narodne smrti, blizu propada??
Do propada je prišlo, ker je bil nacionalizem napačen, pre-
tiran, preozkosrčen, sebičen, ali pa, ker je bilo mesto zdravega
nacionalizma le preveč iz tujine zanešenega medna-
rodnega pojmovanja, preveč internacionalizma, pri katerem
so pridobili veliki narodi, ker tam je ostalo še dosti na-
rodnosti v velikih plasteh takih mnogoštevilnih narodov.
Mal narod se kmalu izčrpa, ako pride do napačnega nacio-
nalizma, ali bebastega internacionalizma, velik narod ne.

Kaj, ko bi res prisijala zarja iz Rusije tudi za trdno in
stalno narodno življenje vsem narodnim slovanskim ple-
menom? Ali naj se taki upi odklanjajo kot prsmuknjeni že
za naprej?

"Od Urala do Triglava ... čuva majka Slava ..."

Na Vatikan so mnogi naprednjaki hudi, da si sežejo v
lase, kadar koli se zjutraj vzbudijo. In hudi so že mnoga le-
ta, in Vatikan noče biti konec, in tako ni konca jeze in to-
gote. Izgleda, kadar izpraznijo svoje jezaste predale, da je
Vatikan in z njim "klerikalizem" kriv prav vsega zlega na
svetu. Vse se Vatikanu očita, manjka samole trditve, da
Vatikan tudi krompir krade, ker te robe marsikje primanj-
kuje. What a life! Ni treba nobenega preroškega duha,
od merodajne strani imamo zagotovilo, da ti jezasti na-
prednjaki ne bodo učakali konca Vatikanu, bolj pravilno,
katoliške cerkve, in naj bi tudi "sodnemu dnevu trobili", še
tako dolgo živeli, ker Vatikanu bo konec, kadar bo tega
sveta konec. What a life, ko jeze ne bo nikoli konca!

POLNA TORBA NOVIC IZ
POD COLORADSKIH GORA
Pueblo, Colo.

Tukaj je preminila Mrs. Mary Semrajc, dolgoletna na-
ročnica Am. Slovenca. Bole-
hala je 10 mesecev; tako jo
je smrt rešila trpljenja. Smrt
zamahne s koso, kakor nane-
se, in se ne ozira, ali je člo-
vek star, ali mlad. Pokojna je
bila vesele narave; z vsakim
se je rada prijazno pomenila.
Naj počiva mirno, in naj ji
sveti večna luč! Zapuška mo-
ža, dva sina in več sorodnikov
in prijateljev. Ostalim naše
sožalje!

Na obisk v Californijo sta
šli Mrs. Frances Gregorich in
hči, obiskat sina, oziroma brata,
ki je pri vojaki. Želimo,
da bi srečno potovali tja in na-
zaj. Prez dvoma bodo vsi tri-
je prav veseli, ko se snidejo.

Naši bolniki. — Mrs. Fran-
ces Gornik je prestala že dru-
go operacijo v enem mesecu
in se precej slabo počuti. Pri-
jateljice ji želimo, da bi se
kmalu pozdravila. Ima dva si-
na vojaka in je tudi naročnica
Am. Slovenca.

Državlanske papirje sta
dobila te dni Mrs. Mary Bab-
nik in Mr. Frank Novak. Naše
častitke!

Na dopust. — Veliko naših
fantov pride domov. Nasled-
nji so bili doma zadnje dni, pa
so že odšli nazaj: Rudolph in
William Mikatich, sinova Mrs.
Frances Mikatich na E.
Mesa; Henry Levstik, ki je že
15 mesecev v armadi in je sin
Mrs. Rose Levstik na Staten;
Ignace Mismash, Jr., sin Mr.
Ignacija Mismash; in Primas
Ivan, Jr., sin Mr. in Mrs. Pri-
mož Ivan na E. B.

Se ena bolnica. — Bolni so
Mrs. Alojzija Nose, ki so stari
že 80 let in se nahajajo pri
hčeri Mrs. John Terlep. Vsi
jim želimo, da bi se še pozdra-
vili.

Kampanja Am. Slovenca je
zopet razpisana. Meni so na-
ročili, da moram dobiti 15 no-
vih naročnikov; to je namreč
kvota za Pueblo. Kar bojim
se, da je ne bom dosegla.
Dragi naročniki, prosim vas,
naj vsak skuša dobiti enega
novega in tako pomagati listu,
da še nadalje živi, ker njego-
vi starejši naročniki umirajo
in jih je zmerom manj. Poma-
gajmo listu, ki se bori za re-
nico in pravico! Tudi jaz tež-
ko delam, pa vseeno grem za
naročniki, kadar je gorlo. Po-
skusila bom, če bo šlo ali pa
ne. Tudi se prav lepo priporo-
čam za glasove, ki se za nje
že naprej zahvaljujem.

Posla ne dostavlja lista več
tako redno kakor prej, poseb-
no kadar so še kakšni prazniki
vmes. Par dni nobenega lista,
potem pa kar dva skupaj. Ka-

dar ne dobim lista, je kar ne-
kam dolgočasno in komaj ča-
kam, da spet pride. Posebno
težko čaka človek, kadar bi i-
mel čas brati.

Potrudimo se torej za naš
list. Vojska je že tako in tako
tukaj, se pa še mi udarimo!
Korajža velja! Kar začnimo!
Lep pozdrav vsem našim
vojakom, pa vsem naročni-
kom, tukaj in po drugih na-
selbinah!

J. M.

SPLOŠNI SHOD V POMOČ
SLOVENIJI

Rock Springs, Wyo.

Cenjeni rojaki in rojakinje
v Rock Springs in okolici:

Mi spodaj podpisani sklicu-
jemo shod ali splošno sejo
vseh rojakov in rojakinj v tem
okrožju, da se pogovorimo,
kaj naj storimo v pomoč Slo-
veniji. Ta shod se bo vršil v
nedeljo 14. februarja ob 7 uri
zvečer v Slovenskem domu.

Koga vabimo na ta shod?
Vse Slovence, starejše in mlaj-
še v Rock Springu in okolici,
vse pravimo, ki v njih kroži
slovenska kri in v njihovih pr-
sijah bije slovensko srce, četudi
eden ali drugi govori samo
naš ameriški jezik. Naj ni-
kar nobeden ne zamudi te se-
je in prilike, ko se moramo
izkazati, da smo sinovi in hče-
re slovenskega rodu. Tudi
mlajši se nikar ne stramujeta,
da ste po krvi Slovenci, ker
danes je Slovenija poznana kot
hrabra in junška dežela, ki
gre raje v smrt, kakor pa v
nemško in italijansko sužnost.

Vsak naj stopi naprej, napne
svoje prsi in ponosno reče:
Tudi jaz sem sin ali hči tega
naroda, tudi jaz hočem stori-
ti kar je v moji moči za reši-
tev slovenskega naroda in ob-
novitev slovenske dežele!

Da, pripravljajni odbor vas
iskreno prosi, da bi se iz lju-
bezni do slovenskega naroda
vsi udeležili omenjene splošne
seje, ker zadnja ura bije, da
se zbudimo in pobrigamo in
storimo kar je v naši moči.
Ako ne, se lahko zgodi, da se
bomo sramovali in obžalovali,
da nismo hoteli nič storiti,
ko smo imeli priliko. Pa naj
se že obrne tako ali tako, nas
vsaj ne bo pekla vest, da ni-
simo storili svoje narodne dol-
žnosti. Zato prav vsi 13 februar-
ja zvečer ob sedmih v Sloven-
ski Dom! — Za pripravljajni
odbor:

Matevž Leskovec,
Matija Batich,
Frank Gosar,
John Jenko,
Frank Plemel,
Albin Gnidovec,
Mary Karzinski,
Mary Taucher.

DAROVATELJI KRVI ZA
RDEČI KRIŽ

Washington, D. C.

Predsednik Roosevelt je o-
značil mesec marec 1943 kot
"mesec Rdečega Križa". Tem-
kom te dobe se bo nabiralo za

vojni sklad Rdečega Križa
(Red Cross War Fund) od
\$125,000,000. V to svrhu bo
treba združene podpore vsa-
kega posameznika in vsake
skupine.

Nekateri izmed nas znajo
natačno, drugi bolj površno,
kako nalogo ima Rdeči Križ in
kaj ta sedaj izvršuje, da olaj-
ša trpljenje, ki ga je polno na
svetu. Mi znamo, da služi na-
šim oboroženim silam in tudi
pomaga izvežbat mnogo ti-
soč civilistov v takih predme-
ti, kot so prva pomoč, doma-
ča bolniška oskrba, prehrana
in druge stvari. Nadalje zna-
mo, da prostovoljne delavke
Rdečega Križa pripravljajo
kirurški poveze, da druge
izdelujejo oblačila za odpo-
moč beguncem in da zopet
druge izvršujejo naloge vseh
vrst, kot so postrežba v vojaš-
kih domovih, opravljanje poš-
ljev, službovanje kot bolni-
čarske pomočnice, pisarniško
delo in toliko drugih mnogo-
vrstnih podrobnosti, potrebnih
za gladko upravljanje take
ogromne organizacije.

Iz stališča fantov, ki se bo-
rijo na vseh frontah širom sve-
ta, eno izmed najvažnejših
delovanj Rdečega Križa je
služba za darovanje krvi
(Blood Donor Service). Kri,
ki jo daruje mnogo stotisoč
prostovoljnih darovateljev, re-
šuje življenja, kjerkoli naši
vojaki in mornarji izvršujejo
težko dolžnost vojskovanja.
Nič manj pristojen strokov-
njak kot generalni zdravnik
mornarice, kontraadmiral Ross
T. McIntire, je pred kratkim
izjavil:

"Presenetljivo, ali popolno-
ma resnično je, da mornarica
zgublja manj kot eden odstot-
ek ranjenecv na Guadalca-
nal-u. V prvi svetovni vojni
več kot sedem odstotkov ra-
njencev je umrlo za svojimi
ranami. Te številke izključ-
jejo moze, padle v bitki.

Ranjenci, dejal je, se po le-
talu prenašajo v bolnišnico na
nekem otoku, nekoliko sto-
milj daleč. Predno se odstra-
nijo, dobili so dostikrat na sa-
mem bojišču prvo pomoč, da
se ustavi krvavljenje in ubla-
ži tok, vstevši transfuzije krv-
ne plazme, ki znatno pomaga,
je — kakor je poročal — ra-
ba lekov sulfanilamidne vrste,
da se prepreči ali ustavi oku-
ženje.

Sredi vojne je težko dobi-
vati podrobna poročila o slu-
čajih, kjer je krvna plazma
pomagala rešiti človeško živ-
ljenje. Vendarle iz svetovnih
bojišč so prišla poročila, ki po-
kazujejo, kako važno vlogo
igra krvna plazma v oskrbo-
vanju ranjenecv.

Na primer, Leonard Fronta-
kowski, pomočnik brodnega
vodje (boatswain's mate), je
služil v razorači "Kearny",
ko je bila potopljena v noči
16. oktobra 1941. Malone
smrtno ranjen, je dobil tri
transfuzije, med tem ko se je
brod stežka zatekal v luko, in
mnogo več transfuzij po pre-
nosu v bolnišnico. Sam Kurtz,
torpednik, je tudi bil v isti
ladiji. Zgubil je obe nogi, ali
je še živ, za kar se ima zahva-
liti 15 transfuzijam krvne
plazme. Ta Sam Kurtz je bil
oni, ki je meseca septembra

1942 prišel v Washington iz
mornariške bolnišnice v Phila-
delphiji in razobesil vojaško-
mornariški "E" prapor, ki je
bil poklonjen službi Rdečega
Križa za darovanje krvi v pri-
znanje sijajnega delovanja.

Imamo zopet slučaj Wayne
Fogelstrom-a, ki je preživel
Pearl Harbor s težkimi opekli-
nami in eno zlomljeno nogo.
Začetkoma je slabo kazalo
vsled krvavljenja in infekcije,
ali šest transfuzij ga je rešilo
od smrti. Mel Van Kuren, ka-
teremu se pripisuje, da je u-
strelil dol prvo japonsko leta-
lo pri Pearl Harbor-ju, je tu-
di eden izmed onih, ki čutijo
hvaležnost napram ljudem, ki
so darovali svojo kri, da reši-
jo življenje naših borilcev.
Težko opečen, Van Kuren je
dobil osem transfuzij s plaz-
mo, poslano v Hawaii s strani
Ameriškega Rdečega Križa.

Johnu Pica se je nekaj slič-
nega dogodilo. Ranjen, ko je
bila razorača "Herrman" po-
topljena blizu Midway, bi
bil umrl, da ni bilo pet trans-
fuzij. Njegova žena povrača
milo za drago, ker je že tri-
krat podarila svojo kri in bo
še dvakrat.

Tekom l. 1942 je več kot 1-
000,000 darovateljev krvi ob-
iskalo nabirališča Rdečega Kri-
ža. Minulega 16. januarja so
oblasti vojske in mornarice
zaprile Rdeči Križ, naj l.
1943 priskrbi 4,000,000 krv-
nih darov. To pomenja po-
vpredno po 80,000 na teden.

Da se vzadosti tej večji za-
tevi, je Rdeči Križ odprl se-
dem novih nabirališč za daro-
vatelje krvi (donor centers)
in teh je danes 31, ki se naha-
jajo v sledečih mestih:

Boston, Hartford, Brook-
lyn, New York City, Schenec-
tady, Rochester, Buffalo, Pitts-
burgh, Harrisburg, Philadel-
phia, Baltimore, Washington,
D. C., Atlanta, New Orleans,
Cleveland, Cincinnati, Colum-
bus, Detroit, Indianapolis,
Chicago, Milwaukee, Minnea-
polis, St. Paul, St. Louis, Kan-
sas City, Denver, San Antonio,
Los Angeles, San Francisco,
Oakland in Portland.

Kampanja l. 1943 za vojni
sklad Rdečega Križa poudar-
ja dvojje glede službe za da-
rovanje krvi. Darovatelji krvi
so brezpogojno potrebni, da
se služba vzdrži, in prispevki
k vojnemu skladu so nujno
potrebni, da se nabirališča
krvi vzdržujejo. Dasi mnogo
ljudi je v tej službi prosto-
voljno, treba nameščati zdrav-
nike in drugo profesionalno
osobje, treba plačati najemni-
ne za nabirališča, treba kupiti
znanstvene priprave, treba
prevažati krvne darove v la-
boratorije za nadaljnjo prede-
lavanje in treba poravnati
mnogo drugih stroškov.

Da se življenska kri naših
sinov, bratov in ljubljencev
drži v toku, moramo vsi iz-
med nas napraviti svoje pri-
spevke: za nabirališča krvi,
čim hitreje mogoče, in za vo-
jni sklad Rdečega Križa tekem
meseca marca.

Urad Rdečega Križa

Poročajte takoj o vseh do-
godkih v "A. S.", ki se dogode
v vaši naselbini!

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki.

Slovenska šola

Brooklyn, N. Y. — Tukajš-
nja slovenska šola bo odslej
razdeljena v tri razrede. Miss
Breda Krek bo poučevala od
5 do 7 popoldne ob petkih, go-
spa Furlanova od 10 do 12 do-
poldne ob sobotah, Aljoša
Furlan in Anna P. Krasna pa
od 2 do 4 popoldne ob sobo-
tah.

Rojenice in štorljaja

Milwaukee, Wis. — Prišle
so rojenice in s hčerkami ob-
darile družine Joseph Koren,
Jr., — Peter Petushek, — in
Frank Sojat.

Ob istem času pa se je ogle-
sila štorljaja in prinesla sinčke
družinam Emil A. Dolensek,
John Bolskar, Joseph A. Gna-
der, in Joseph A. Kodrich.

Jubileji

West Allis, Wis. — Te dni
sta praznovala 30 letnico svo-
jega zakonskega življenja Mr.
in Mrs. Matt Demšar, 25 let-
nico poroke pa sta obhajala
Mr. in Mrs. Rudolf Demšar,
kakor tudi Mr. in Mrs. Mike
Stibler.

Roparji

Cleveland, O. — Pred ne-
kaj dnevi so maskirani ropar-
ji vdrl v Nottingham Tavern,
18526 St. Clair Ave., ki ga vo-
di Albin Kremžar. Gostilna je
bila takrat polna gostov, ki so
prišli na opoldansko kosilo.
Dva roparja sta potegnila sa-
mokrese, parkrat ustrelila,
nato pa ukazala vsem gostom,
da se vležejo na tla. Iz kuhi-
nje sta morali priti tudi Krem-
žarjeva žena in hči. Potem sta
ukazala gostilničarju, naj ji-
ma odpre register, iz katerega
sta vzela \$2,000. Eden iz-
med gostov, ki je slonel prej
pri bari, se je pridružil ropar-
jema in po ropu zbežal z nji-
ma. Trojica se je vsedla na
avto in se z največjo brzino
odpeljala vzhodno po St.
Clair Ave. — A. D.

Smrt

Milwaukee, Wis. — Dne 20.
jan. je v Kenoshi umrl bivši
Milwaučan John Sedlar, star
52 let in doma iz Jermanove-
ga vrha pri Bučki na Dolenj-
skem. V Ameriki je bival 52
let. Zapuška sestro v West
Allisu.

Dne 24. jan. je umrl po dalj-
ši boleznij rojak Martin Je-
lenc, 3139 N. 55 St., star 64
let in doma iz Gornjega gra-
da. Zapuška žena, dva sina,
poročeno hčer in posinovljen-
ca. Pokopan je bil 28. jan. na
Mt. Olivet pokopališču.

Dne 27. jan. je v Monroe,
Wis., umrl rojak Frank Gor-
nik, po domače Marjetekov
Francelj iz Nazarij pri Mozir-
ju. Siromak je bil vedno bo-
lan, odkar je prišel v Ameri-
ko leta 1911. Tu ni imel so-
rodnikov, pač pa sta se zanj
zavzela Mr. in Mrs. Frank
in Mary Kopušar iz West Ali-
sa.

TARZAN (638) BREZKORISTNO BOGASTVO

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Lupin Jagger je tudi skočil gori k
kolnu. "Rešite me," je prosil; "du-
bro vam plačam!"

"Kaj nam koristi denar, če utone-
mo," je odvrnil mornar Scragg; "tu-
kaj ni ničesar naprodaj!"

"Raje vzamem za toliko teže rumu.
Potrebovali bomo okrepljena," svetuje
drugi mornar.

V tem trenutku se je prikazal Tar-
zan pred temi brezsrčniki, ki so bili
njegovi najhujši sovražniki.

KONFERENCA BREZPOGOJNE PREDAJE

Vtis v vzhodno- in srednje-evropskih krogih.

Washington, D. C. — So-
deč po izjavah tukajšnjih di-
plomatov je vzbudila izjava
Roosevelta in Churchilla, da
je brezpogojna predaja sil o-
sišča edina pot do miru, v ev-
ropskih zasedenih deželah
mnogo upanja in nove odloč-
nosti.

Predstavniki mnogih manj-
ših evropskih držav, zdaj
pod Hitlerjevo peto, so bili
menda že dolgo časa v strahu,
da bi prišlo do pobotanja in
računali z možnostjo, da bodo
morali plačevati račune teh
kupčij med velesilami.

Jasna in določna izjava je
to bojazen zdaj pomorila.
Zdaj verjamejo, da gre njihov
neizprosni boj proti nacifashi-
stom obnem zares tudi za
njihovo narodno bodočnost in
da jim ne preti nevarnost po-
stati igračke v rokah velikih
sil.

Za Jugoslovijo je izjavil
ambasador Fotić, da bo dogo-
vor med Rooseveltom in
Churchillom našel "silno glo-
bok odmev" v Jugoslaviji, ki
se nikdar ni prenehala boje-
vati proti nemškim in italijan-
skim osvobodilcem. Dodal je:
"Zdaj že dejansko čutimo
prisotnost mogočnih zavezni-
kov v sosednih deželah."

Izjavil je tudi, da bo dej-
stvo, da sta se predsednik
Roosevelt in ministri pred-
sednik Churchill sestala tako
blizu Jugoslavije, hrabilo in
navduševalo jugoslovansko
prebivalstvo. "Čutim, da je
popolni poraz osišča že blizu".

Grški ambasador, g. Simon
D. Dimantopoulos, je izjavil
Overseas News Agency:

"Mislim, da bo zgodovina
zabeležila sestanek v Casa-
blanci kot enega najbolj dra-
matičnih in najpomembnejših
vseh časov. Nedvomno bo spo-
razum, ki sta ga oba velika vo-
ditelja dosegla v političnih in
strategičnih vprašanjih, odlo-
čilno vplival na nadaljevanje
in zmagoviti zaključek vojne.
Brezpogojna predaja sovra-
znikov je zdaj postala geslo ze-
dinjenih narodov."

Na čehoslovanskem poslan-
stvu so izjavili:
"Dalekosežnost posledic
sestanka predsednika Roose-
velta z ministri pred-
sednikom Churchill-om, je danes
predmet vseh razgovorov, ne

le med uradnimi čehoslovaki-
mi krogi, temveč tudi vseh
Čehoslovakov doma.

"Kratko-valovni radio in
podtalno časopisje sta brez-
dvoma že razglasila to novico
v najbolj oddaljenih kotičkih
zasedenih dežel.

"Zagotovilo, da se bo vojna
nadaljevala do brezpogojne
predaje osišča, bo med pod-
jarmljenimi narodi zbudila
velikansko navdušenje in oja-
čila njihovo odločnost in upo-
rnost. Zdaj vedo, da ne bo nik-
dar prišlo do miru pobotanja,
ki bi bil vsekakor sklenjen le
na račun manjših narodov.

"Določba, ki zahteva brez-
pogojno predajo roparskega
osišča, bo postala kakor At-
lanski Carter in deklaracija
zedinjenih narodov, eden iz-
med temeljev bodoče zgradbe
miru."

Poljski ambasador Jan Cie-
chanowski je izjavil:

"Zdaj se z brzimi koraki
približujemo zmagi zedin-
jenih narodov. Sporazum v Casa-
blanci bo ohrabil vse mi-
roлюбne narode, najbolj s svojo
močno in jasno izjavo, da se
mora ta prva totalna svetovna
vojna končati z brezpogojno
predajo barbarskih napadal-
cev, ki so ves svet nesmiselno
pahnil v brezmejno trpljenje,
edino le iz imperijalističnih
in brezumnih rasnih razlogov.
Narodi, ki so začasno zasuš-
njeni, bodo ohrabreni, ko bodo
slišali o brzi in močni ofenziv-
ni vojaški akciji, ki se priprav-
lja proti osišču."

Vtis v Londonu

London, 27. januarja
(ONA) — Zavezniški krogi
prerokujejo, da bosta črki US
(Unconditional Surrender)
kmalu pokazali na zidovih v
vseh zasedenih evropskih de-
želah.

Mnogi so naziranj, da bo
ta simbol kmalu bolj priljub-
ljen kakor V (za: Victory) in
letnica 1918 (Za: leto nem-
škega razsula v zadnji vojni).
Ta dva simbola sta Nemcem v
zasedenih deželah prizadela
mnogo jeze in gorja. Ako za-
četnici US nista že začrtani
na zidovih podjarmljene Ev-
rope, se bo to kmalu zgodilo,
kajti radio postaje bodo kmalu
začele širiti ta predlog v
vseh evropskih jezikih.

PO SVOJE SKUŠAJO POMAGATI

Moški, ki zaradi starosti ali kakih hib niso zmogni težjega dela v to-
varnah, pomagajo v neki tovarni v Seattle, Wash., na ta način, da izbirajo
in sortirajo male šablje, vijake, itd., ki so se rastresli po tleh. Na sliki jih
vidimo pri tem opravilu.

RAZNOTEROSTI

PRIPRAVLJAJO TRETJO SKUPINO KART

Washington, D. C. — Iz u-
radnih virov se je v nedeljo
izvedelo, da je v pripravi tre-
tja knjižica s kuponi za od-
merjanje. Ni pa se razodelo,
v kako svrhu se bo uporabljala.

OD ZADNJE ČETRT URE ODVISI, PRAVI MUSSOLINI

London, Anglija. — Mus-
solini je imel zadnji ponedeljek
svoj prvi javni govor, odkar
so britanske čete zasedle Tri-
politanijo. V tem govoru, ki ga
je imel nekje v srednji Italiji
in ki se je oddajal po radio
v Rimu, je dejal, da zmago si
bo pridobila tista stran, ki bo
"zmožna vzdržati četrt ure
več kakor sovražnik," in po-
vdaril, da se z izgubo omeje-
nega ozemlja Italija nikakor
ne smatra za premagano ter
na podajo niti ne misli. Na-
sprotno, "mi in naši tovariši
osišča ter trojnega pakta...
se ne bomo nikdar podali,
dokler bomo mogli držati za
kako orožje za boj," je dejal.

ŠTEVILO POTNIKOV VIŠJE

Chicago, Ill. — Tukajšnja
cestna železnica je tekom ja-
nuarja prevozila nekaj manj
kot 71 milijonov potnikov, kar
je nad 10 odstotkov več kot
lani istega meseca.

NAPRAM TAKSIJEM PO- STALI STROŽJI

Chicago, Ill. — Mestne ob-
lasti so strožje pritisnile na
taksije zadnje čase, ko se je
izvedelo, da ti včasih odkloni-
jo vožnjo v kak bolj oddaljen

kraj, ker imajo menda boljše
zalužek pri kratkih vožnjah.
Mesto je pritisnilo na nje z
zakonom, ki določa, da morajo
taksiji pobrati potnike, kjer
ti želijo, in jih peljati, kamor-
koli ti hočejo v notranjstvi
mestnih meja.

CHURCHILL OBISKAL OTOK CIPER

London, Anglija. — Na svo-
jem potu s konference, ki jo
je imel v Turčiji s tamkajš-
njim predsednikom in z vojaš-
ki štabom, se je min. pred-
sednik Churchill ustavil tudi na
otoku Cipru, ki leži v Sredo-
zemlju, v kotu južno od Tur-
čije in zapadno od Sirije. V
govoru, ki ga je imel tamkaj
pred skupino prebivalstva me-
šanih narodnosti, je ponovno
obljubil pomoč proti osišču.

"BOYS TOWN"

Mesto fantičev v Nebraski
je dobro znano vsem našim
mlajšim, najbrž pa tudi sta-
rejšim. Dvakrat je že bilo v
"movies", in kadar bo spet,
naj nihče tega ne zamudi, ker
bo težko kdaj videl kaj bolj
zanimivega, bolj podučljivega,
ali pa bolj v srce segajočega.

Pred leti je Father Flana-
gan začel zbirati krog sebe iz-
gubljene dečke, ki niso imeli
staršev, ali pa so vsled nesre-
čnih razmer doma in pomanj-
kanja dobre vzgoje zašli na
slaba pota. Father Flanagan
je skrbel zanje in jih lepo
vzgajal, dokler niso dorasli in
dobili delo. Začel je brez vsa-
kega denarja; drugega ni imel
kakor sočutje do izgubljenih
rev in zaupanje, da mu bo

Bog pomagal, da jih spet spravi
na pravo pot in naredi iz
njih koristne člane za člove-
ško družbo. Dobrosrčni ljudje
so pomagali, in danes je iz be-
raškega začetka naraslo že
celo mesto "Boys Town".
Fantiči imajo zdaj svoje po-
lje, ki ga sami obdelujejo, le-
pa poslopija, kjer je 16 stano-
vanj, v vsakem stanovanju po
20 fantov, telovadnico, brivni-
ko — kjer si strižejo lase, ker
briti se jim še ni treba —, ko-
vačnico, razno gospodarsko
poslopje, konje, krave, itd.,
razne šolske sobe, dvorano za
koncerte in kapelo. Fantje
delajo vse sami, se izučijo
vseh vrst rokodelstva, kuhajo
sami, in se tudi sami uprav-
ljajo; celo svojega župana in
vsakovrstne druge predstojni-
ke izvolijo iz svojih vrst, pa
jih morajo potem tudi uboga-
ti. Ker mlada kri rada zavre,
imajo tudi svoje tepeže, toda
tudi to mora iti po pravilih;
nasprotnika se morata boksa-
ti, drugi gledajo, sodnik pa
razsodi, kdo je zmagal — in
domovina je rešena za nekaj
časa. Fantje imajo tudi svoj
pevski zbor, godbo, orkester,
razne športne igre in sploh
vse, kar taka mladež potrebu-
je; še celo svoj lasten časopis
izdajajo.

Fanta, ki je bil nekaj let v
tem "Boys Town-u", vsak de-
lodajalec prav rad sprejme. V
ameriški armadi in mornarici
pa je sedaj nad 400 fantov, ki
so bili prej člani Boys Towna.
Father Flanagan razume
dečke, kakor nihče drug, in
ve, kako jih je treba voditi in
vzgajati, pri vsem tem pa je
njegovo najmočnejše orožje
— rožni venec.

S POLJUBOM GA REŠILA

V mestu New Orleans se je
pred kratkim dogodilo, da je
dekle s poljubom svojemu
fantu, vojaku, rešilo življe-
nje.

Pvt. Walter Geiner se je
vračal s svojo izvoljenko iz
sprehoda. Bil je nekam zme-
šan. Pred hotelom, kjer je
stanoval, ji je rekel, naj poča-
ka. Čez nekaj časa pa je pred
njo vojaški plašč. Ko se dekle
ozre gor, vidi, kako se njen
Walter ravno pripravlja, da
skoči v smrt iz okna v osmem
nadstropju. Dekle ni pomiš-
ljalo, temveč mu je hitro za-
klicalo naj jo prej še enkrat
objame in poljubi, naka je hi-
telo proti njegovi sobi. Tam
ga je zadrževalo, kmalu pa je
prišla policija in spravila fan-
ta na varno, dokler ga ni mi-
nila samomorilna obsedenost.
Na poti v vojakovo sobo je
namreč dekle hitro poklicalo
policijo na pomoč.

PONOS

V malem mestu pride v pro-
dajalno tujec, ki bi si rad kupil
toplomer. Prodajavec mu
jih pokaže nekaj tucatov. Tu-
jec izbira in izbira in pravi:

"Kako pa je to, gospod, da
ti toplomeri tako različno ka-
žejo? Eden kaže 5° C, drugi 7°
C, tretji celo 11° C. To je ven-
dar čudno!"

"Imamo pač bogato izbiro!"
pravi prodajavec ponosno.

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio pro-
gram, ki se oddaja vsako ne-
deljo od 9. do 10. ure zjutraj
preko radio postaje WGES v
Chicago. —

RACIONIRANJE PO TOČKAH

Vsako v Združenih Drž-
vah bo kmalu imel svojo knji-
žico za vojno racioniranje
št. dva (War Ration Book
Two) in vsaka družina bo i-
mela toliko teh knjig, kolikor
je pač ljudi v tej družini. Brez
te knjige nihče ne bo mogel
kupovati sadje in zelenjave v
konservah ali steklenicah
(canned or bottled fruits and
vegetables), sadne soke in ju-
he v konzervah ali steklenicah
(canned or bottled juices and
soups), zmrznjeno sadje (fro-
zen fruits) in zelenjave ali pa
suho sadje (dried fruits).

War Ration Book Two se
izda koncem februarja ali za-
četkom marca oziroma, čim bo
vlada v stanu organizirati isto-
časno razdelitev knjižic po
vsaki vasi, naselbini in mestu
široj deželi. Ta knjižica tudi
vpelje takozvano racioniranje
po točkah (point rationing)
prvič v Ameriko, kateri način
kupovanja pa prevladuje na
Angleškem že precej časa.

Razlogi za tako racioniranje
so enostavni. Ameriški vojaki
morajo iti v bitko dobro pre-
hranjeni in močni in njihove
potrebe so prve na vrsti. Živež
treba shraniti tudi za bodoče
ofenzive in zaloge hrane mo-
rajo spremljati naše vojake,
da pomagajo lačnemu ljudstvu
tam, kjer so. Druge količine
živeža morajo pod Lend-lease
programom iti k vojakom Bri-
tanske, Rusije in drugih naro-
dov, ki se z nami vojskujejo
in pomagajo vničiti sovražnika
in nam tako pomagajo. Vsled
ogromne razdelitve živeža ši-
rom sveta, četudi imamo po
navadi hrane v izobilju, na-
stalo je pomanjkanje nekate-
rih hranil, takozvanih "bojnih
hranil", namreč onih, ki jih
vojaki morajo imeti — zlasti
pa, kar se tiče hranil v kon-
servah in steklenicah in zmr-
znjenih hranil, ki se zlahka
prevažajo na dolge daljave.

Vsled tega pomanjkanja in,
da ljudje, ki imajo mnogo de-
narja, ne nakupijo več, kot je
njihov delež onega, kar pre-
ostane, in da nikdo si ne nako-
piči hrane na škodo svojega
bližnjega, je vlada izumila
sistem kontrole. Ta kontrola
je ono, čemur se pravi point
rationing. To je edini demo-
kratični način, da se deli med
vse in deli enako.

Ko bo "War Rationing
Book Two" pripravljena, bo
vlada to naznanila potom ča-
sopisov in radija. Vsi oni, ki
imajo "War Ration Book
One", bodo tedaj morali iti k
najbližjemu uradu za regi-

stracijo racioniranja (ration-
ing registration office) in pri-
nesti s seboj svoje stare knji-
žice. Nikdo ne more dobiti
"Book Two", ako registraci-
skemu uradniku ne pokaže
"Book One". Tedaj se izda
"Book Two" in "Book One"
se povrne dotičniku, da ga na-
dalje rabi za kupovanje slad-
korja in kave.

Nova knjižica ne bo enaka
kakor stara. Vsebovala bo
znamke 24 točk (24 point
stamps) za vsako stran. Vsaka
znamka bo imela črko in šte-
vilko. Črke se vrstijo po abe-
cednem redu skozi vso stran,
začenši od "A". Številke bodo
8, 5, 2, 1 in bodo v tem redu
šle dol na vsaki strani. Na pri-
mer, najprej bo A8, A5, A2 in
A1; v prihodnji koloni bo B8,
B5, B2 in tako dalje skozi ce-
li alfabet.

V novi knjižici racioniranja
na točke štiri strani bodo pla-
ve in štiri rdeče. Za enkrat
rdeče strani ne pridejo v po-
štev. Le plave strani bodo ve-
ljale za preobdelana hranila.
Za prvo določbo se bodo rabile
znamke v treh kolonah A, B
in C. Skupaj znašajo 48 points
(točk), kar je število točk, ki
se sme rabiti v kakem obdobju.
Vsako obdobje ali pe-
rijoda odgovarja enemu
koledarskemu mesecu. Črke
bodo vedno označevale,
za kako obdobje naj se rabi-
jo dotične znamke, številke pa
bodo označevale vrednost
znamk.

Kako se bo vršilo kupova-
nje s temi znamkami, bomo
razlagali v prihodnjem član-
ku.

Common Council — FLIS.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 3817
CHICAGO, ILL.

DOGODBICE

Pred sto leti se je divil svet
nastopom oboista Fischerja.
Na veliki turneji je prišel ne-
koč v Dublin, kjer je koncer-
tiral pred "najboljšo" irsko
družbo. Nekí lord se mu je dal
v svojem navdušenju predsta-
viti in ga je povabil za nasled-
nji dan na slavnostni obed. "A
prinesite tudi svoj instrument
s seboj" je dodal. Fischer, ki
je bil nad tem načinom vab-
ljenja malo ogorčen, ga je po-
gledal in dejal: "Čemu, my-
lord? Moja oboa ne je niko-
li!"

Ko je bil Rubens na višku
slave, je bil tudi zelo bogat.
Neki alkimist po imenu Bren-
del, je mislil, da bo njegovo
bogastvo lahko izkoristil in
mu je predlagal, naj bi mu
zgradil laboratorij ter ga opre-
mil z vsem, kar bi bilo potreb-
no za "izdelovanje zlata". Za
to naložbo bi slikar potem pre-
jemal polovico dohodkov. Ru-
bens je mirno poslušal njego-
ve visoko leteče načrte, potem
je dejal:

"Čemu to, prijatelj? Jaz
sem že davno odkril umetnost
izdelovanja zlata s pomočjo
svojega čopiča..."

V nekem newyorškem gle-
dališču so lani vprizorili Sofo-
klejevo "Antigono" z glasbe-
no spremljavo Mendelssohna.
Občinstvu je bila predstava
tako všeč, da je neprestano za-
htevalo avtorja pred rampo.

Režiser se dolgo ni mogel
odločiti, kaj naj stori, končno
pa je pogumno stopil pred za-
stor in pojasnil, da je Sofok-
les že kakšnih dva tisoč let
mrtev. Nato se je oglašil mlad
fantič z zadnje galerije: "Po-
kažite nam vsaj njegovo mu-
mijo!"

Avgustus je stopal nekega
dne, še preden je postal cesar,
z nekim prijateljem po rim-
skih ulicah. Bil je že tedaj ze-
lo priljubljen in mnogo ljudi
ga je pozdravljalo. Vsako krat
je velmož prijazno odzdravil.

Ko sta prišla s prijateljem
mimo vile nekega bogatega
trgovca, je Avgusta pozdravil
vratar. Tudi tokrat se je po-
znejši cesar za pozdrav za-
hvalil.

"Kako se moreš tako poni-
žati, da odzdraviš sužnju?" se
je začudil prijatelj.

"Ali zahtevaš od mene, naj
dam sužnju, da me prekosi z
vljudnostjo?" ga je zavrnil
Avgustus.

NEKJE IZTAKNILI "SLOT-MAŠINO"

Trije ameriški fantje, nastanjeni v Indiji, so nekje našli "slot-
mašino" posebne vrste in gorja slika jih kaže, ko imajo špas z njo. Indijec
na levi jim menda razkazuje, kako ta stvar "rona".

A V-Home salvages materials needed for war production.
Search closets, attics, and basements for scrap, suggests
OCD, and keep these spaces cleared of trash to protect
against fire, both from fire bombs and from carelessness.
The illustration was contributed by Glycas Williams. Make
your home a V-Home!

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženičovanja. — Mrivalka
kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

Zgodba o povišanju

Spisal Stanko Bor.

I.

Tiste dneve pred Božičem je prišel nena-doma zvečer v vojašnico strogi stotnik in si ogledal, kako salutirajo vojaki njegove stotnije. Poročnik je že odprl veliko knji-go, pred katero so imeli vojaki največji strah in najponižnejše spoštovanje, zakaj v njej je bilo toliko in tolikokrat napisano: Kaznuje se ta in ta s toliko in toliko dnevi zapora... ali kaj podobnega; poročnik je torej po končanih vajah v salutiranju in defiliranju že odprl to spoštovano — in so-vraženo — knjigo in hotel ravno objaviti in prebrati dnevno povelje, ko se je pojavil na dolgem hodniku strogi stotnik in se bli-žal naravnost k svojim ljudem. Poročnik je zaprl knjigo, poveljeval pozor in pokor-no naznanil stotniku, koliko mož je navzo-čih. Ni bila navada strogega stotnika, da bi prihajal ob večerih k objavljenju dnevnega povelja k svoji stotnji. Kakor v temni slutnji je spreletelo vojake in jih stisnilo pri srečanju — nič dobrega niso pričakovali od tega obiska. Eni so se spomnili, da niso dovolj izrazito salutirali na ulici temu ali onemu častniku in ne po predpisih — in bali so se, da je prišlo to hudodelstvo stotniku na uho; druge je zaskrbelo, ker se jim niso gumbi dovolj svetili ali ni bil cesarski orel na pa-su za bajonet dovolj očistjen; tretji so se spomnili, da jim je njihov korporal grozil, da jih javi zaradi te ali one malenkosti — kratko, vsak je imel vzrok, da se ni čutil popolnoma nedolžnega in je mislil, da je prišel stotnik radi njega, vsakega je za-skrbelo in zaskrbelo. Prsa so se vzbočila, roke so se krčevito pritisnile — kakor pri-lepljene — hlače, glave so stale pokoncu in naravnost, srca pa so utripala hitro in burno, a pritaženo, kakor v silnem strahu in negotovosti, ko je poveljeval poročnik: pozor. In kakor ena so se okrenile glave na povelje: Desno glej! in oči so zle napeto na stotnikov obraz, da razberejo, kake vo-lje je strogi poveljnik.

"Naj moštvo posamezno defilira!" je rekel stotnik.

Poročnik je odredil potrebno — in šli so. Drug za drugim na štiri korake, tri kora-ke pred stotnikom je vsak ostro okrenil glavo na levo, korakal v pozoru, zrl stotni-ku v oči in se dotaknil z desnico kape. Šli so drug za drugim, stotnik je kimal z gla-vo, pohvalil, grajal, se jezil in kričal, če ni kateri defiliralk kakor bi moral in ga poslal nazaj tolikokrat, da se mu je slednjič zde-lo, da defilira približno dobro.

Sel je mož za možem in defiliralk, šli so drug za drugim; vedno bolj se je manjšala vrsta na desni stotnikovi strani, odkoder so dohajali, da defilirajo, vedno bolj je ra-sla vrsta na levi stotnikovi strani, kjer so se postavili tisti, ki so srečno prestali ne-varno in opasno delo — defiliranje. Kakor izvoljenci so stali na levi in se globoko od-dahnili, ko so prišli na svoje mesto — za-kaj ni šala posamezno defilirati pred stot-nikom in mimo stotnika! Verjamite mi, ni šala! Niti najmanjši in najneznatnejši gib, i nevedno in nehote storjeni gib mu ne uide! In če ni do pičice tako, kakor mora biti in on zahteva — jo, to je ogenj v stre-hi in tatovi v kosarni ali sovražnik pred mestnimi vrati! Kakor med dvema nevar-nima skalama, kakor skozi tesno ožino, kakor med ognjem ali vodo se je zdela vsa-kemu ta pot šestih korakov mimo stotnika

pri defiliranju. Oddahnili so se tisti, ki so srečno in brez nesreče dovršili ta pot, in se samozavestni in kakor po srečno dovrše-nem težkem delu ozirali na tiste, ki so morali šele začeti s tem delom. Slednjim je nemirno utripalo srce in zrli so z zavistni-mi očmi na tiste, ki so prestali srečno. Ni lahka stvar, v resnici ni lahka stvar posa-mezno defilirati pred stotnikom in mimo stotnika, iti šest korakov med dvema ne-varnima skalama, kakor skozi tesno ožino, kakor med ognjem ali vodo! Ne samo da jih mora čuti vsak, ki ne dela prav in ne naredi po zahtevi, da mu brni par ur po ušesih, ampak se večkrat tudi zgodi, da pripomni stotnik: "Naj ostane mož toliko časa v vojašnici, da se nauči!" — In — ka-kor bi odrezal — ti je vzeta prostost in ne moreš v mesto, ko bi najrajši šel.

Bali so se tisti, ki so bili še na desni strani in skrbeli in se mučili še v zadnjem trenutku, da napnejo in vzbočijo prsa do skrajnosti, da vzdignejo glavo kar morejo, da bodo ramena kolikor mogoče somerna in pritegnjena nazaj, da ne bi bila ena ra-ma višja od druge, ali da ne bi bila ena na-prej, ena nazaj; in pa napenjali so misli, kako bodo ostro in izrazito okrenili glave in zrli neustrašeno strogemu stotniku v obraz, korakali v pozoru in vpogibali nogo v kolenu in udarjali s stopalom ob tla, da bo odmevalo po hodniku; in pa poskušali so roke v komolcu, če so dovolj gibčne, da bodo zletele kakor bi trenil h kapi. Bali so se in skrbeli — ali nobeden tak kakor ti-ti rdečelični, vitki fant v predzadnji vrsti. Ej, kako mu je udarila rdečica v obraz, v kakem nemiru se je zganilo srce, ko je vi-del, da prihaja stotnik k povelju. Tak ne-mir ga je obšel, da se je nemirno zganil — kar je strogo prepovedano med pozorom — in šepnil sosedu, kar je najstrožje pre-povedano — tiho in strahoma šepnil: "Me-ne bo..." In čim bolj se je manjšala vr-sta pred njim, tembolj je postajal nemir-nen, tembolj je plala kri v srcu in se sun-koma zaganjala v obraz in rdečila lica. In zavest, da se z vsakim, ki odide, vrsta manjša in prihaja odločilni trenutek zanj. Zakaj kakor neovrgljiva resnica in bridka resnica se mu je vsedla v srce, da pusti stotnik samo zaradi tega posamezno de-filirati, da najde tistega... da si ogleda поближе vsakega in najde tistega... tiste-ga, ki se je včeraj zvečer pregrešil na ulici. In tisti je bil on, Hudoklinov Janez.

Kako ne bi bil nemiren ubogi Hudokli-nov Janez, če se je pa včeraj tako težko pregrešil zoper tisto, kar se jim vsak dan zabičava, da morajo paziti na cesti in no-benega višjega prezreti! Sprehajal se je včeraj zvečer po celovških ulicah, zazrl naenkrat krasno razsvetljeno okno, v ka-terem je bleščalo od zlata in srebra, od zla-tilih prstanov in ur in verižic. Električne luči so dajale vsemu še večji blisk in sijaj — ni se mogel premagati, da ne bi obstal in se zazrl v to lepoto, zlasti še, ker tam doli na Dolenjskem ni videti kaj takega ali vsaj približno podobnega; on pa je hotel po svetu vse lepo in doli na Dolenjskem in predvsem v njegovi rojstni vasi neznano in tuje in čudovito videti in po vojaških le-tih zavzetim očem in radovednim obrazom o tem pripovedovati.

(Dalje prih.)

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decem-bra 1921.

Inkorporirana 12. okto-bra 1923.

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1943:

Predsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place.
Podpredsednik: Frank Puklavac, 1930 W. 21st Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street.
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place.
Zapisnikar: Anna Zokal, 2050 W. Conliffe Street.
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Place.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 1940 W. 21st Place.
Porotni odbor: Peter Coff, 1830 W. Cermak Rd. — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Ozolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place.
Družbena zdravilnica: Dr. Jos. E. Ursch, 1901 W. Cermak Rd.
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place.
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecih od maja do oktobra, in vsako prvo nedeljo od novembra do aprila, v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Pri Družbi se lahko zavaruje proti bolezni in smrti za samo en dolar mesečno. To je izvan-redna ugodnost za vsakega katoliškega Slovenca v Chicagi. Rojaki, pristopajte v to domačo Družbo.

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO.

Naša prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo dne 7. febr. 1943, točno ob dveh popoldan.

Vabljeni ste, da se vdeležite v velikem številu.

Ako ste zaostali z svojim asesmentom, ste prošeni, da vaš dolg nemudoma poravnate.

Pretekli mesec je umrl Jos. Beribak st., več letni odbornik naše Družbe. Članstvu se ga priporoča v blag spomin in mo-litev.

Z sobratiskim pozdravom,

JOS. J. KOBAL, tajnik.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapsch.
Crested Butte, — Martin Težak.
Denver, — G. Pavlakovich.
Leadville, — Miss Mary Klun.
Pueblo, — Josephine Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — Mary Fajfar.
Bradley, — Math Stefanič.
Chicago, — Jožef Fajfar.
Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
La Salle, — Anton Strudel.
North-Chicago-Waukegan, — Ga-briel Drašler, Andrew Kosir in Mrs. Jennie Keber.
Oglesby, — Frank Jerin.
Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman, — Martin Golobich.
Standard, Granville, — Joseph Bre-gar.
So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Ger-mek, Mrs. Agnes Mahovich.

INDIANA:

Indianapolis, — Frank Urajnar.
Whiting, Ind., — Miss. Kathie Triller.
KANSAS:
Franklin, — John Dobravec.
Frontenac, — Anton Drenik.
Kansas City, — Peter Majerle in Jo-seph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmed, — Mrs. J. Hribljan.
Detroit, — Steve Potocnik.
Harrieta, Boon, Cadillac in okolica, — Mark Badovinac.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, — Frank Richter-sich.
Manistique, — Anton Krašovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Biwabik, — Mrs. Mary Delak.
Chisholm, — Frank Laurich in Jo-seph Gazvoda.
Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth, — John Strah in Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Učar.
Greaney, — Mrs. Frances L. Udo-dovich.

Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
Keewatin, — Mary Kolar.
New Duluth, — M. Spehar.
McKinley, — A. Hegler.
Rice, — Rev. John Trobec.
Sank Rapids, — John Burgstaler.
Sondan, — Frances Loushin.
Virginia, — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze.
OHIO:
Barberton, — Mrs. Jennie Okolish.
Bedford, — Frank Stavec.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Za Collinwood, St.

Clair pri Sv. Vidu in okolico, Euclid in Nottingham je zastopnica Mrs. Mar-garet Poznič. — Za Newburgh in oko-lico Mr. J. Resnik, Rt. Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.
Conneaut, — Angela Berus.
Lorain, — Justina Paul.
Girard, Niles, Youngstown in vsa okolica, — John Dolčič.
Petersburg, — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich.
Beading, — Nikolaj Simonich.
Bessmer, Universal in okolica, — Frank Kokal.
Braddock, — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan, — Mary Usenichnik, Bulger, — S. Jenko.
Burgettstown, — John Pintar.
Cairnbrook, — Angela Satkovič.
Forest City, — Mrs. Mary Grum.
Homer City, — Pavel Novosel.
Imperial, — John Jamnik.
Johnstown, Conemaugh in okolica, — Matt Klucčevšek.
Lawrence, — Carolina Rosman.
Pittsburgh, — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadonč.
Steelton, — Doroteja Dermiš.
Strabane, Canonsburg in okolica, — Anton Tomšič.
Moon Run, — Jacob Dräslar.
Olyphant, — Mary Zore.
St. Marys, — M. Aufderklam.
Vanding, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Jos. Rakovec.
Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
Sheboygan, — John Udovich, in Ma-rie Prislend, Johana Mohar.
Milwaukee-West Allis, — Mrs. Marie Floryan.
Willard, — Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konšt. Podlesnik.
Rock Springs, — Ursula Ivsek.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Martin Hor-vath.
Little Falls, N. Y. — Amalia Furlan.
Brooklyn in New York, N. Y. — Anton Anžlovar.
Oregon City, Ore. — Mrs. Mary Po-lajnar.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihter.
Helper, Utah, — A. Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.

SLOVENSTVO V AMERIKI

ne bo izginito tako hitro, če se bomo ameriški Slovenci zavedali, da imamo v svojem slovenskem tisku tisto silo, ki bo nas držala še dolgo, dolgo skupaj.

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

Je prvi slovenski list v Ameriki! Čitajmo ga, naročajmo ga in podpirajmo ga! Stane leto \$6.00; polletno \$3.00; za Chicago, Kanado in inozemstvo \$7.00 in za pol leta \$3.50. Naslov:

"AMERIKANSKI SLOVENEK",

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Pisano polje

J. M. Trunk

So vesti, da je začelo nekaj pokati v vrstah nemških sate-litov, v Rumuniji da poka in med Mažari, da je začelo po-kati. Tako poročajo iz Švice in iz Švedske te dni. Well, vidim, da tudi Amerikanec svari in pravi, da ni treba ska-kati, kakor bi bil že začetek konca in je konec že na vidi-ku. Lansko leto so prihajale enake vesti in Amerikanci so se pustili pretrapati. Zdaj je prišlo na dan, da je imel lansko leto pri tako veselih vesteh o pokanju znani lažnjivi klucec, propagandni minister Goeb-bels, svoje prste vmes, da bi Amerikance pretrpal in jih je precej speljal na led.

Zdaj prihajajo slične vesti o pokanju, morda so resnične, niso več vesti lažnjivega kluka-ca, ampak Nemci imajo še vsa sredstva v rokah, da zabranijo pokanje, in v sredstvih ni-so izbirčni, in naj bi pri tem 'tekla kri, ki bi gnala mlinke kamne tri'.

Konec bo, kadar bo konca konec, pokanje še ni konec.

Glej jih — no — te finske svetnike! Kakor vsak narod, imajo Finci morda veliko do-brih lastnosti, ampak kjer sije sonce, je tudi senca, in manj lepih strani Fincem ravno ne primanjkuje, kakor je prišlo na dan te zadnje dni.

Kdo je začel, ko je prišlo do prvega spopada med Rusi in Finci, danes še ni popolno-ma preiskano. Ker so bili pa Finci tako dobro pripravljeni in z vsem materialom tako iz-borno preskrbljeni, dalje, ker so Finci že sanjali, da bodo spali v Kremlinu in je pri tem celo Hitler šele za njimi pri-capljaj, in še dalje, ker je vse časopisje, angleško posebno in amerikansko, in francosko ni zaostalo in tedaj niti ne nemško, da ne pozabim japo-nskega, povzdigovalo finska ju-naštva v deveta nebesa, well, ker je bilo tako, da so moder-ni ljudje verovali in požirali, da je devet finskih strelcev postrelilo celo rusko divizijo, postrelilo toraj do 15 tisoč ti-stih kosmatih Rusov, ker je vse tako bilo in se je tako do-gajalo, pravim in trdim, da so Finci pričeli pri spopadu z Rusi, ker Rusi so bili tedaj še na glasu, da znajo le kapitali-ste striči in socialiste besiti.

Prava punčica v očesu so bili tedaj Finci socialistom, tudi slovenskim socialistom, da so bili silno vžhičeni ti socialisti

nad junaškimi čini teh mon-golskih Fincev, in jih kovali še v deseta nebesa, da je že bolj pametnim socialistom pre-sedalo. Bodimo pravični: Fin-ci so imeli in še imajo nekaj vrlo dobrih socialnih naprav, zakonov, in pri "socializmu" ne rinejo z glavo skozi zid, kakor rinejo s svojim materia-lizmom skozi zid navadni so-cialisti. Dalje, Finci so bili gentlemeni, poštenjak, ne krukasti gentlemeni, kakršnih kar mrgoli tudi v Ameriki in povsod, ker izposodili so si ne-kaj penězov tu v Ameriki, in ta dolg so pošteno povračali po narejeni pogodbi, vsa čast Fincem, in pri penězih Ameri-kancem kar sapo jemlje, in za-to ni čuda, da so bili tiste dni prav posebno Amerikanci na-vdušeni za Fince in jih zala-gali z vsem, da jim še danes ničesar ne manjka, ko mora-jo Amerikanci, ker se je med tem časom vreme izpremenilo, Ruse zalagati, da se tako sami ubranijo pred lastnimi založ-bami, ker tisti Finci so zopet v spopadu z Rusi, Amerikanci pa zdaj z Rusi v zvezi, ker vreme se je tudi tako izpreme-nilo, da so mogli le kosmati Rusi pomagati, ko je skoroda Angležem in Amerikancem sape zmanjkalo.

Dalje je še dejstvo, ki je hudo čudno. Ko je prišel Hit-ler, so prišli zopet Finci, in na Finskem je Hitler, in tisto okence pri Murmanskem, sko-zi katero je kapljalo nekaj a-merikanskega orožja za Ruse, je radi Fincev Hitler že več-krat skoroda zaprl, in še Ru-so je včasih zmanjkovalo sape. Ampak Amerika se še do danes ni zganila zoper te Fin-ce, in v Moskvi so že večkrat pogodrnjali nad to čudno A-meriko.

In zdaj pride najlepše(?) pri ti finski in tudi amerikan-ski godli: ti finski svetniki, ki še danes mirno sedijo v Washingtonu in fulajo Ameri-kance, so proslavljali dne 7. decembra na japonskem posla-ništvu z naciji in fašisti vred tisti perfidni napad, in se ve-selili, da bo kmalu Amerike konec. To je prišlo na dan, A-merikanci so zgrbančili čela, do danes vsaj pa je še "vse pri starem", dasi je amerikan-ski zastopnik "odpotoval", da — poroča. Pri ti nečedni robi so pa odnesli tudi navdušeni socialisti krvavo oko, ako kdo razume, kaj to pomeni.

SKESAN GREŠNIK

Zagovornik (pred razpra-vo): "Upajmo, da Vaša kazen ne bo tako stroga. Predvsem pokažite sodnikom, da se za-res in odkritosrečno kesate svo-jega dejanja!"

Obtoženec: "Dobro, gospod doktor! Kdaj pa bi bila naj-ne boljša priložnost za to... ali pred Vašim zagovorom ali po njem?"

"KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI"

je ime zanimivi knjigi, ki jo je spisal Rev. K. Zakrajšek

Knjiga je zanimiva. Vsebuje 207 strani in je vezana v platno. Na lepem v več barvah tiskanem zavitku je znotraj zemljevid Slovenije, kjer je zaznamovano, kje teče okupacijska črta med Italijani in Nemci. Knjiga je zgodovinske važnosti in je dosedaj naj-boljše delo, ki podaja sliko dejanskega položaja v domovini po napadu od strani nazijev in fašistov.

KNJIGA STANE \$2.50

Naroča se pri pisatelju:

REV. K. ZAKRAJŠEK

302 East 72nd Street, New York, N. Y.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.